

**საქართველოს
სახალხო დამცველი
PUBLIC DEFENDER (OMBUDSMAN)
OF GEORGIA**

დავით აღმაშენებლის გამზირი N80
0102 თბილისი, საქართველო
ცხელი ხაზი: 1481(24/7)
www.ombudsman.ge
ელ-ფოსტა: info@ombudsman.ge

05 დეკემბერი 2024 წ.

KA000019206901824

№ 2024/6934

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს თავმჯდომარეს
ბატონ მიხეილ ჩინჩალაძეს

სასამართლოს მეგობრის (Amicus Curiae) მოსაზრება

**ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის
სამართლის საქმეთა კოდექსის 2007 წლის 3 სექტემბრის განაჩენის გადასინჯვის თაობაზე
სისხლის სამართლის N [REDACTED] საქმეზე (N [REDACTED]) მიმართ**

შემუშავებულია საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატის მიერ განხორციელებული
შემოწმების შედეგების მიხედვით და გეგმავნებათ „საქართველოს სახალხო დამცველის
შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 21-ე მუხლის „ე“ ქვეპუნქტის შესაბამისად.

ბატონო მიხეილ,

საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატმა შეისწავლა სისხლის სამართლის N [REDACTED]
საქმეზე, თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2007 წლის 3 სექტემბრის განაჩენი (საქმე
N [REDACTED]), რომლითაც [REDACTED]
ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 109-ე მუხლის მე-3
ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით^[1] და სასჯელის სახედ განესაზღვრა უვადო თავისუფლების
აღკვეთა.^[2]

მასალების შესწავლის შედეგად გამოიკვეთა, რომ [REDACTED] მიმართ ბოლო
გამამტყუნებელი განაჩენის გამოტანის შემდეგ, იმ ქმედებისთვის (საქართველოს სისხლის
სამართლის კოდექსის 109-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული
დანაშაული, განზრახ მკვლელობა, ჩადენილი არაერთგზის), რომლისთვისაც [REDACTED]
[REDACTED] სასჯელის სახედ უვადო თავისუფლების აღკვეთა განესაზღვრა, პასუხისმგებლობა
შემსუბუქდა, კერძოდ, 2007 წლის 4 ივლისს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსში
განხორციელებული ცვლილებისა^[3] და საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2019
წლის 20 სექტემბრის N2/4/1365 გადაწყვეტილების^[4] მიღების შემდეგ [REDACTED] მიერ,
2007 წლის 25 მარტს, ჩადენილი [REDACTED] განზრახ მკვლელობა არაერთგზის
დანაშაულს აღარ წარმოადგენს.

ამასთან, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, კანონს, რომელიც ამსუბუქებს
პასუხისმგებლობას, აქვს უკუძალა და წარმოადგენს ასეთი ქმედებისთვის მსჯავრდებული
პირის მიმართ გამოტანილი განაჩენის გადასინჯვის ერთ-ერთ ახლად გამოვლენილ
გარემოებას. ამასთან, ახლად გამოვლენილი გარემოების გამო განაჩენის გადასინჯვის
კიდევ ერთი საფუძველია საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილება ამ
საქმეში გამოყენებული კანონის არაკონსტიტუციურად ცნობის თაობაზე.^[5]

გემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, რამდენადაც მსგავს შემთხვევებზე სასამართლოს მიერ გაკეთებულ განმარტებებს შეუძლიათ მნიშვნელოვანი როლი შეასრულონ ადამიანის უფლებათა დაცვაში, სახალხო დამცველმა გადაწყვიტა, ადამიანის უფლებათა დაცვის კონსტიტუციური მანდატის გათვალისწინებით, სასამართლოს წარუდგინოს სასამართლოს მეგობრის (Amicus Curiae) მოსაზრება.

წინამდებარე სასამართლოს მეგობრის მოსაზრება მომზადებულია დაცვის მხარის (განცხადება და შუამდგომლობა) და საერთო სასამართლოების არქივის მიერ წარმოდგენილი [6] ბრალდების სისხლის სამართლის საქმის მასალების საფუძველზე.

ვიმედოვნებ, რომ წინამდებარე მოსაზრება სასამართლოს განსახილველი საკითხის სათანადოდ შეფასებაში დაეხმარება.

სასამართლოს მეგობრის მოსაზრებით მიმართვის უფლებამოსილება

მოგეხსენებათ, საქართველოს კონსტიტუციის თანახმად, „სახალხო დამცველის უფლებამოსილება განისაზღვრება ორგანული კანონით“.^[7]

„საქართველოს სახალხო დამცველის შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის თანახმად, „საქართველოს სახალხო დამცველი უფლებამოსილია, [...] ცალკეულ შემთხვევებში შეასრულოს სასამართლოს მეგობრის (Amicus Curiae) ფუნქცია საერთო

სასამართლოებსა და საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოში“.^[8] საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის თანახმად, დაინტერესებულ პირს, რომელიც არ არის მხარე განსახილველ სისხლის სამართლის საქმეში, უფლება აქვს, საქმის არსებით განხილვამდე არანაკლებ 5 დღით ადრე სასამართლოს წარუდგინოს საკუთარი წერილობითი მოსაზრება ამ საქმესთან დაკავშირებით.^[9]

სასამართლოს მეგობრის მოსაზრება მიზნად არ ისახავს რომელიმე მხარის პოზიციის მხარდაჭერას და ახდენს ადამიანის უფლებათა სამართლის მხოლოდ იმ სტანდარტის იდენტიფიცირებას, რომელიც დადგენილია ადგილობრივი და საერთაშორისო ინსტიტუტების მიერ.

ფაქტობრივი გარემოებები^[10]

2006 წლის 10 აპრილს [redacted] მიმართ თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის მიერ გამოტანილი იქნა გამამტყუნებელი განაჩენი საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 108-ე მუხლით (2004 წლის 9 მარტს მოქალაქე [redacted] განზრახ მკვლელობის ფაქტზე) და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 9 წლის ვადით. აღნიშნული განაჩენი დაცვის მხარის (მსჯავრდებულის ადვოკატი) მიერ გასაჩივრდა სააპელაციო წესით. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2007 წლის 9 იანვრის განაჩენით [redacted] გამართლდა სისხლის სამართლის კოდექსის 108-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში და ამავე განაჩენით ცნობილი იქნა დამნაშავედ სისხლის სამართლის კოდექსის 375-ე მუხლით (დანაშაულის დაფარვა), ხოლო სასჯელის ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 3 წლის ვადით. 2007 წლის 9 იანვარს [redacted] გათავისუფლდა საპატიმრო დაწესებულებიდან. განაჩენი საკასაციო წესით გასაჩივრდა ბრალდების მხარის მიერ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოდან საქმე დაბრუნებული იქნა თბილისის სააპელაციო სასამართლოში და თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2007 წლის 18 მაისის განაჩენით ძალაში დარჩა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2006 წლის 10 აპრილის განაჩენი.

2007 წლის 27 მარტს [redacted] ბრალი წარედგინა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 108-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისთვის (2007 წლის 25 მარტს [redacted] განზრახ მკვლელობის ფაქტზე). 2007 წლის 18 ივნისს ბრალდება დამძიმდა და ბრალი დაედო საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 109-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით (განზრახ მკვლელობა არაერთგზის) გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში.^[11]

2007 წლის 4 ივლისის „საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსში ცვლილებებისა და დამატების შეტანის შესახებ“ საქართველოს N5196 კანონით, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის მე-15 მუხლში განხორციელდა ცვლილება და ქმედების არაერთგზის დანაშაულად კვალიფიკაციისთვის სავალდებულო გახდა ქმედების ჩადენა ამ კოდექსის იმავე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისთვის ნასამართლევი პირის მიერ, ხოლო სხვადასხვა მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულისთვის - ამ კოდექსის შესაბამის მუხლში მითითებული ქმედებისთვის ნასამართლევი პირის მიერ.^[12] 2007 წლის 4 ივლისის

კანონით საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის მე-15 მუხლში ცვლილების განხორციელებამდე, არაერთგზის დანაშაულად ითვლებოდა პირის მიერ ამ კოდექსის ერთი მუხლით ან მუხლის ნაწილით გათვალისწინებული ორი ან მეტი დანაშაულის ჩადენა, ან/და სხვადასხვა მუხლით ან მუხლის ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენა, თუ ამის შესახებ მითითებული იყო შესაბამის მუხლში. ამასთან, კანონმდებელი დანაშაულის არაერთგზის ჩადენილად დანაშაულის დასაკვალიფიცირებლად სავალდებულოდ არ მიიჩნევდა ამ მუხლით ან მუხლის ნაწილით ნასამართლობას.^[13] თუმცა, 2007 წლის 4 ივლისის N5196 საქართველოს კანონით საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსში განხორციელებული მითითებული ცვლილება არ ვრცელდებოდა 2007 წლის 4 ივლისის, მითითებული კანონის ამოქმედებამდე ჩადენილ ქმედებებზე.^[14]

2019 წლის 20 სექტემბერს საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს N2/4/1365 გადაწყვეტილებით, არაკონსტიტუციურად იქნა ცნობილი „საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსში ცვლილებებისა და დამატების შეტანის შესახებ“ საქართველოს 2007 წლის 4 ივლისის N5196-რს კანონის მე-2 მუხლი (რომლითაც 2007 წლის 4 ივლისის N5196 კანონის ამოქმედებამდე ჩადენილ ქმედებებზე არ ვრცელდებოდა აღნიშნული კანონით დადგენილი არაერთგზისი დანაშაულის დეფინიცია) და ძალადაკარგულად იქნა გამოცხადებული ამ გადაწყვეტილების (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2019 წლის 20 სექტემბერის N2/4/1365 გადაწყვეტილება) საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს ვებგვერდზე გამოქვეყნების მომენტიდან (2019 წლის 25 სექტემბერი).

სამართლებრივი დასაბუთება

საქართველოს კონსტიტუციის თანახმად, „კანონს, თუ იგი არ ამსუბუქებს ან არ აუქმებს პასუხისმგებლობას, უკუძალა არა აქვს.“^[15]

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის თანახმად, „სისხლის სამართლის კანონს, რომელიც [...] ამსუბუქებს სასჯელს, აქვს უკუძალა.“^[16] ასევე, „თუ ახალი სისხლის სამართლის კანონი ამსუბუქებს სასჯელს ქმედებისთვის, რომლის გამოც დამნაშავე მას იხდის, ეს სასჯელი უნდა შემცირდეს ამ სისხლის სამართლის კანონის სანქციის ფარგლებში.“^[17] ხოლო, „თუ დანაშაულის ჩადენიდან განაჩენის გამოტანამდე სისხლის სამართლის კანონი რამდენჯერმე შეიცვალა, გამოიყენება ყველაზე მსუბუქი კანონი.“^[18]

საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის თანახმად, ახალი კანონის მიერ სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობის შემსუბუქება წარმოადგენს ახლად გამოვლენილი გარემოების საფუძველზე განაჩენის გადასინჯვის ერთ-ერთ საფუძველს.^[19] ახლად გამოვლენილი გარემოების გამო განაჩენის გადასინჯვის კიდევ ერთი საფუძველია საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილება, რომლითაც არაკონსტიტუციურად იქნა ცნობილი ამ საქმეში გამოყენებული სისხლის სამართლის კანონი.^[20]

„საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსში ცვლილებებისა და დამატების შეტანის შესახებ“ 2007 წლის 4 ივლისის საქართველოს N5196 კანონით საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსში განხორციელებული ცვლილებით, ქმედების არაერთგზის დანაშაულად კვალიფიკაციისთვის სავალდებულო გახდა ქმედების ჩადენა ამ კოდექსის იმავე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისთვის ნასამართლევი პირის მიერ, ხოლო სხვადასხვა მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულისთვის - ამ კოდექსის შესაბამის

მუხლში მითითებული ქმედებისთვის ნასამართლევი პირის მიერ.^[21] 2007 წლის 4 ივლისის განხორციელებულ ცვლილებებამდე, პირის მსჯავრდებისთვის არაერთგზისი დანაშაულის ჩადენისთვის ნასამართლობა გათვალისწინებული არ იყო. შესაბამისად, დანაშაულის არაერთგზის ჩადენილად კვალიფიკაციისთვის აუცილებელი გახდა პირი ნასამართლევი ყოფილიყო იმავე ქმედებისთვის, ან იმ ქმედებისთვის, რაც მითითებულია საქართველოს

სისხლის სამართლის კოდექსის შესაბამის მუხლში.^[22]

თუმცა, 2007 წლის 4 ივლისის N5196 საქართველოს კანონით საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსში განხორციელებული მითითებული ცვლილება, 2019 წლის 20 სექტემბრამდე (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს მიერ ძალადაკარგულად ცნობამდე) არ ვრცელდებოდა 2007 წლის 4 ივლისის მითითებული კანონის ამოქმედებამდე ჩადენილ ქმედებებზე.^[23]

2019 წლის 20 სექტემბერს საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს N2/4/1365 გადაწყვეტილებით, არაკონსტიტუციურად იქნა ცნობილი „საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსში ცვლილებებისა და დამატების შეტანის შესახებ“ საქართველოს 2007 წლის 4 ივლისის N5196-რს კანონის მე-2 მუხლი და ძალადაკარგულად იქნა გამოცხადებული ამ გადაწყვეტილების (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2019 წლის 20 სექტემბერის N2/4/1365 გადაწყვეტილება) საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს ვებგვერდზე გამოქვეყნების მომენტიდან (2019 წლის 25 სექტემბერი).^[24]

ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრაქტიკა

დანაშაულის ჩადენის შემდეგ სისხლის სამართლის კანონის ცვლილების შემთხვევაში, მსჯავრდებულის მიმართ ყველაზე ხელსაყრელი პასუხისმგებლობის დამდგენი ნორმის გამოყენებაზე უარის თქმას ადამიანის უფლებების დარღვევად აღიარებს ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოც.

მიუხედავად იმისა, რომ „ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის ევროპული კონვენციის“ მე-7 მუხლში პირდაპირ არ არის მითითებული ქმედების ჩადენის შემდეგ მიღებული ახალი სისხლის სამართლის კანონით დადგენილი უფრო მსუბუქი სანქციის გამოყენების ვალდებულება, 2009 წლის გადაწყვეტილებაში სასამართლომ უარი თქვა ადამიანის უფლებათა ევროპული კომისიის მიერ 1978 წელს მიღებულ განმარტებაზე,^[25]

გაითვალისწინა რა, რომ 1978 წლის შემდეგ ევროპაში და საერთაშორისო დონეზე წარმოიშვა კონსენსუსი, რომ გამოყენებულ იქნეს სისხლის სამართლის კანონი, რომელიც უფრო მსუბუქ სასჯელს ითვალისწინებს, თუნდაც ასეთი კანონი დანაშაულის ჩადენის შემდეგ ამოქმედდეს.^[26]

ბეზალნიშნულის გათვალისწინებით ადამიანის უფლებათა ევროპულმა სასამართლომ დაადგინა, რომ უფრო მძიმე სასჯელის გამოყენება, მას შემდეგ, რაც სახელმწიფომ და კანონმდებელმა ახალი კანონით პროპორციულად მიიჩნიეს შესაბამისი დანაშაულისათვის, იმ საფუძველით, რომ ასეთი სასჯელი მოქმედებდა ქმედების ჩადენის დროს, წარმოადგენს მსჯავრდებულის სასარგებლო საკანონმდებლო ცვლილების უგულვებელყოფას და გაუმართლებლად მიიჩნია ისეთი სასჯელის გამოყენება, რომელიც შემდგომ სახელმწიფომ გადაჭარბებულად მიიჩნია ჩადენილი ქმედებისთვის.^[27]

შესაბამისად, ადამიანის უფლებათა ევროპულმა სასამართლომ „ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციის“ მე-7 მუხლის პირველი პუნქტის დარღვევად მიიჩნია შემთხვევა, როდესაც მსჯავრდებულს მიესაჯა უფრო მძიმე სასჯელი, ვიდრე დანაშაულის ჩადენიდან სასამართლოს საბოლოო გადაწყვეტილების გამოტანამდე განხორციელებული ცვლილებების შედეგად დადგენილი კანონით გათვალისწინებული, მისთვის ყველაზე ხელსაყრელი სასჯელი.^[28]

წინამდებარე საქმის ანალიზი

თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2007 წლის 3 სექტემბრის N [REDACTED] განაჩენის შესწავლით დგინდება, რომ [REDACTED] უკადო თავისუფლების აღკვეთა განესაზღვრა 2007 წლის 25 მარტს დამამძიმებელ გარემოებაში, არაერთგზის განზრახ მკვლელობის ჩადენისთვის, დანაშაული გათვალისწინებული საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 109-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით (2007 წლის 4 ივლისის N5196 საქართველოს კანონით განხორციელებული ცვლილებების ამოქმედებამდე მოქმედი რედაქცია).

2019 წლის 20 სექტემბრის საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილების გამოქვეყნების შემდეგ, ქმედების არაერთგზის დანაშაულად კვალიფიკაციისათვის 2007 წლის 4 ივლისის საკანონმდებლო ცვლილებით განსაზღვრული სამართლებრივი რეგულაცია გავრცელდა სისხლის სამართლის კოდექსის კონკრეტული მუხლით ან/და შესაბამის მუხლში მითითებული ქმედებისთვის ნასამართლევი პირის მიერ 2007 წლის 4 ივლისამდე ჩადენილ ქმედებებზე, რასაც უნდა გამოერიცხა [REDACTED] მიერ ჩადენილი ქმედების არაერთგზის ჩადენილ დანაშაულად შეფასების შესაძლებლობა.

მნიშვნელოვანია ის გარემოებაც, რომ ქმედების ჩადენის დროისთვის მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, პირველი ინსტანციის სასამართლოს განაჩენი (დადგენილება), სააპელაციო ინსტანციის სასამართლოს განაჩენი (განჩინება), ასევე საკასაციო ინსტანციის სასამართლოს განჩინება კანონიერ ძალაში შედის და აღსასრულებლად მიიქცევა

სასამართლოს მიერ მისი მიღებისთანავე.^[29] ამასთან, მსჯავრდებული ნასამართლევად ითვლება გამამტყუნებელი განაჩენის კანონიერ ძალაში შესვლის დღიდან ნასამართლობის

მოსხლის ან გაქარწყლების მომენტამდე. ნასამართლობა მხედველობაში მიიღება სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობის, დანაშაულის კვალიფიკაციისა და სისხლისსამართლებრივი ზემოქმედების ღონისძიების საკითხის გადაწყვეტისას.^[30]

ამდენად, როგორც თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2007 წლის 3 სექტემბრის განაჩენიდან ირკვევა, 2007 წლის 25 მარტისთვის () განზრახ მკვლელობის ეპიზოდი) არ ითვლებოდა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 108-ე ან/და 109-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულისათვის ნასამართლევი პირად, ვინაიდან თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2007 წლის 9 იანვრის განაჩენით () გამართლდა სისხლის სამართლის კოდექსის 108-ე მუხლით () განზრახ მკვლელობის ეპიზოდი) გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში და ცნობილი იქნა დამნაშავედ სისხლის სამართლის კოდექსის 375-ე მუხლით (დანაშაულის დაფარვა). შესაბამისად, აღნიშნული განაჩენის მიღების დღიდან - 2007 წლის 9 იანვრიდან, () ნასამართლევი ითვლებოდა 375-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულისთვის, განაჩენის შეცვლამდე, ანუ 2007 წლის 18 მაისამდე.^[31] ამდენად, 2007 წლის 25 მარტს () მიერ ჩადენილი () განზრახ მკვლელობის ეპიზოდი არაერთგზის დანაშაულს აღარ წარმოადგენს, რადგან ამ დანაშაულის ჩადენის დროს, იგი ნასამართლევი ითვლებოდა დანაშაულის დაფარვისთვის და არა განზრახ მკვლელობისთვის.

შესაბამისად, () მიერ დამამძიმებელ გარემოებაში, არაერთგზის განზრახ მკვლელობის 2007 წლის 25 მარტს ჩადენისა და მისი 2007 წლის 3 სექტემბერს უკიდურეს თავისუფლების აღკვეთით მსჯავრდების შემდეგ, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსში განხორციელებული ცვლილებისა (არაერთგზის დანაშაულად მიჩნეულ იქნა ქმედება, რომელიც ჩადენილ იქნა ამ ქმედებისთვის ნასამართლევი პირის მიერ, ხოლო სხვადასხვა მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის შემთხვევაში, იმ ქმედებისთვის ნასამართლევი პირის მიერ) და საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2019 წლის 20 სექტემბრის N2/4/1365 გადაწყვეტილების მიღების (არაკონსტიტუციურად იქნა ცნობილი ნორმა, რომელიც კრძალავდა ბრალდებულის/მსჯავრდებულის მდგომარეობის შემამსუბუქებელი ცვლილებისთვის უკუძალის მინიჭებას და კანონის ამოქმედებამდე ჩადენილ ქმედებებზე არ ავრცელდება არაერთგზისი დანაშაულის ახალ დეფინიციას) შემდეგ მის მიერ ჩადენილი ქმედებისთვის შემსუბუქდა პასუხისმგებლობა.

დასკვნა

ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსში 2007 წლის 4 ივლისის კანონითა და საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2019 წლის 20 სექტემბრის გადაწყვეტილებით განხორციელებული ცვლილებები წარმოადგენს საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 310-ე მუხლის „დ“ და „ვ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებულ ახლად გამოვლენილ გარემოებას, () მიმართ თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2007 წლის 3 სექტემბრის N () განაჩენის გადასინჯვისთვის.

ვიმედოვნებთ, წინამდებარე დოკუმენტში მოყვანილი სამართლებრივი არგუმენტაცია სასამართლოს განსახილველი საკითხების სათანადო შეფასებაში დაეხმარება.

დამატებით, გაცნობებთ, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 55-ე მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, გამოვთქვამთ მზადყოფნას მსჯავრდებულ () შემამდგომლობის განხილვაზე ზეპირი განმარტების მისაცემად.

პატივისცემით,

[1] განზრახ მკვლელობა დამამძიმებელ გარემოებებში, არაერთგზის (2007 წლის 4 ივლისის N5196 საქართველოს კანონით განხორციელებული ცვლილებების ამოქმედებამდე მოქმედი რედაქცია).

[2] თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2007 წლის 3 დეკემბრის განაჩენით (საქმე N () უცვლელი დარჩა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2007 წლის 3 სექტემბრის განაჩენი (საქმე N () მიმართ, ხოლო საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2008 წლის 3 ივნისის განჩინებით (საქმე N () მსჯავრდებულის საკასაციო საჩივარი არ იქნა დაშვებული განსახილველად.

[3] 2007 წლის 4 ივლისის „საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსში ცვლილებებისა და დამატების შენახვა“ საქართველოს N5196 კანონით საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის მე-15 მუხლში განხორციელდა ცვლილება და ქმედების არაერთგზის დანაშაულად კვალიფიკაციისთვის სავალდებულო გახდა ქმედების ჩადენა ამ კოდექსის იმავე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისთვის ნასამართლევი პირის მიერ, ხოლო სხვადასხვა მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულისთვის - ამ კოდექსის შესაბამის მუხლში მითითებული ქმედებისთვის ნასამართლევი პირის მიერ.

- [4] „საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსში ცვლილებებისა და დამატების შეტანის შესახებ“ საქართველოს 2007 წლის 4 ივლისის N5196-რს კანონის მე-2 მუხლი (რომლითაც 2007 წლის 4 ივლისის N5196 კანონის ამოქმედებამდე ჩადენილ ქმედებებზე არ ვრცელდებოდა აღნიშნული კანონით დადგენილი არაერთგზისი დანაშაულის დეფინიცია) და ძალადაკარგულად იქნა გამოცხადებული ამ გადაწყვეტილების საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს ვებგვერდზე გამოქვეყნების მომენტიდან (2019 წლის 25 სექტემბერი).
- [5] საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსი, მუხ. 310, ქვეპუნ. „დ“ და „ვ“.
- [6] საერთო სასამართლოების არქივის 2024 წლის 22 ივლისის N07-6291 წერილი.
- [7] საქართველოს კონსტიტუცია, მუხ. 35, პუნ. 4.
- [8] „საქართველოს სახალხო დამცველის შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონი, მუხ. 21, ქვეპ. „ე“.
- [9] საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსი, მუხ. 55, ნაწ. 1.
- [10] გამოყენებულია თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2007 წლის 3 სექტემბრის განაჩენით (საქმე N [REDACTED]), თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2007 წლის 3 დეკემბრის განაჩენითა (საქმე N [REDACTED]) და საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2008 წლის 3 ივნისის განჩინებით (საქმე N [REDACTED]) დადგენილი გარემოებები.
- [11] ვინაიდან იმ დროისთვის უკვე შეცვლილი იყო თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2007 წლის 9 იანვრის განაჩენი და თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2007 წლის 18 მაისის განაჩენით ძალაში იყო დატოვებული თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2006 წლის 10 აპრილის განაჩენი, რითაც [REDACTED] დამნაშავედ იყო ცნობილი სისხლის სამართლის კოდექსის 108-ე მუხლით ([REDACTED] განზრახ მკვლელობის ფაქტზე).
- [12] „საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსში ცვლილებებისა და დამატების შეტანის შესახებ“ 2007 წლის 4 ივლისის N5196 საქართველოს კანონი, მუხ. 1, ნაწ. 1, ქვეპუნ. „ა“.
- [13] საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსი, მუხ. 15, ნაწ. 1. („საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსში ცვლილებებისა და დამატების შეტანის შესახებ“ 2007 წლის 4 ივლისის N5196 საქართველოს კანონის ამოქმედებამდე მოქმედი რედაქცია).
- [14] „საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსში ცვლილებებისა და დამატების შეტანის შესახებ“ 2007 წლის 4 ივლისის N5196 საქართველოს კანონი, მუხ. 2. (ძალადაკარგულად იქნა ცნობილი საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2019 წლის 20 სექტემბრის N2/4/1365 გადაწყვეტილებით).
- [15] საქართველოს კონსტიტუცია, მუხ. 31, პუნქ. 9.
- [16] საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსი, მუხ. 3, ნაწ. 1.
- [17] იქვე, მუხ. 3, ნაწ. 2.
- [18] იქვე, მუხ. 3, ნაწ. 3.
- [19] საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსი, მუხ. 310, ქვეპუნ. „ვ“.
- [20] იქვე, მუხ. 310, ქვეპუნ. „დ“.
- [21] „საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსში ცვლილებებისა და დამატების შეტანის შესახებ“ 2007 წლის 4 ივლისის N5196 საქართველოს კანონის პირველი მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის მე-15 მუხლის პირველი ნაწილი ჩამოყალიბდა შემდეგი რედაქციით: „1. არაერთგზისი დანაშაული ნიშნავს წინათ ნასამართლევი პირის მიერ ამ კოდექსის იმავე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენას. ამ კოდექსის სხვადასხვა მუხლით გათვალისწინებული ორი ან მეტი დანაშაული მხოლოდ მაშინ ჩაითვლება არაერთგზისი დანაშაულად, თუ ამის შესახებ მითითებულია ამ კოდექსის შესაბამის მუხლში.“
- [22] საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის მე-15 მუხლის 2007 წლის 4 ივლისის N5196 საქართველოს კანონის ამოქმედებამდე მოქმედი რედაქციით, არაერთგზისი დანაშაულად მიიჩნეოდა ამ კოდექსის ერთი მუხლით ან მუხლის ნაწილით გათვალისწინებული ორი ან მეტი დანაშაულის ჩადენა ან/და ამ კოდექსის სხვადასხვა მუხლით ან მუხლის ნაწილით გათვალისწინებული ორი ან მეტი დანაშაულის ჩადენა იმ შემთხვევაში, თუ ამის შესახებ მითითებული იყო ამ კოდექსის შესაბამის მუხლში.
- [23] „საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსში ცვლილებებისა და დამატების შეტანის შესახებ“ 2007 წლის 4 ივლისის N5196 საქართველოს კანონი, მუხ. 2.
- [24] საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2019 წლის 20 სექტემბრის N2/4/1365 გადაწყვეტილება „საქმეზე ბადრი ბეჟანიძე საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, III ნაწ. პუნქტ. 1.
- [25] ადამიანის უფლებათა ევროპული კომისიის 1978 წლის 6 მარტის გადაწყვეტილება საქმეზე X v. Germany, N7900/77 §§70-72.
- [26] ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს 2009 წლის 17 სექტემბრის გადაწყვეტილება საქმეზე Scoppola v. Italy (N2), N10249/03, §106.
- [27] იქვე, §108.
- [28] იქვე, §§119, 121.

[29] საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსი, მუხლი 602, ნაწილი 1 (2006 წლის 28 აპრილის N2936 საქართველოს კანონით განხორციელებული ცვლილებების ამოქმედებიდან მოქმედი რედაქცია; კოდექსი მიღებულია 1998 წლის 20 თებერვალს; ძალადაკარგულია 2010 წლის 1 ოქტომბრიდან).

[30] საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსი, მუხლი 79.

[31] [REDACTED] განზრახ მკვლელობის საქმე საქართველოს უზენაესი სასამართლოდან დაბრუნებული იქნა თბილისის სააპელაციო სასამართლოში და თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2007 წლის 18 მაისის განაჩენით ძალაში დარჩა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2006 წლის 10 აპრილის განაჩენი, რითაც [REDACTED] მსჯავრი დადებული პენდა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 108-ე მუხლით.

საქართველოს სახალხო დამცველი

ხელმოწერილია/
შტამპდასმულია
ელექტრონულად

ლევან იოსელიანი